

Acadre dok.nr.: 19682-23

Godkendt i Byrådet den 21. december 2022



# **Kvalitetsstandard for Rusmiddelbehandling 2023 & 2024**

## Indhold

Kontaktoplysninger - Rusmiddelcenter Aabenraa .....	3
Lovgrundlag .....	3
Opgaver som udføres på behandlingsområdet.....	4
Målgrupper .....	4
Formål, værdier og normer .....	5
Organisering af behandlingstilbuddene og beskrivelse af behandlingstilbud .....	6
Visitation.....	8
Behandlingsgaranti.....	9
Mulighed for frit valg.....	10
Udarbejdelse af og opfølgning på individuel behandlingsplan.....	11
Målsætninger for udarbejdelse, koordinering og opfølgning på behandlingsplaner..	12
Brugerinddragelse .....	12
Regler for betaling for kost og logi .....	12
Information om sagsbehandling og klageadgang.....	13
Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling .....	14
Monitorering af indsats .....	14
Kommunens retningslinjer for anvendelse af gavekort .....	14
BILAG 1.....	15

## Forord

En kvalitetsstandard er en nedskrevet og offentlig beskrivelse af, hvilken service kommunens borgere kan forvente på et givet område.

Denne kvalitetsstandard henvender sig til borgere i Aabenraa kommune, pårørende og samarbejdspartnere og beskriver den behandlingsmæssige hjælp, man kan få i tilfælde af et problematisk forbrug af rusmidler.

Rusmidler er en fællesbetegnelse for stoffer, man kan indtage for at ændre, sløve eller stimulere sin psykiske tilstand (WHO, 2012). Definitionen omfatter ikke blot alkohol, men også det, der betegnes som stoffer. Tobak, snus, tyggetobak og nikotinposer er afhængighedsskabende og derfor indeholdt i definitionen rusmidler.

Aabenraa Kommune har udarbejdet temahandleplan for rusmidler dvs. for alkohol og stoffer, medens tobak behandles i en særskilt temahandleplan.

Det er lovpligtigt for alle kommuner at udarbejde en kvalitetsstandard for stofmisbrugsbehandling og at revidere den mindst hvert andet år. Dette i henhold til BEK nr. 1477 af 17.12 2019 - §3. Der er *ikke* krav om, at der også udarbejdes en kvalitetsstandard for alkoholbehandling, men det anbefales af Sundhedsstyrelsen. Da indsatsen på de to behandlingsområder er nært forbundet i Rusmiddelcenter Aabenraa, omfatter denne kvalitetsstandard både alkohol- og stofmisbrugsbehandling.

Kvalitetsstandarden skal kunne tilgås på kommunens hjemmeside og den skal revideres efter behov, dog mindst hvert andet år. Kvalitetsstandarder godkendes af kommunens politiske niveau.

Formålet med en kvalitetsstandard er:

- at give borgerne en oversigt over kommunens tilbud om rusmiddelbehandling.
- at beskrive indsatsernes serviceniveau, herunder de politiske målsætninger og prioriteringer, som behandlingen tager afsæt i.
- at være et arbejdsredskab for ledere og medarbejdere i kommunen i relation til at sikre en ensartet visitation til behandling og udførelsen af indsatserne på rusmiddelområdet.

Det overordnede mål med behandlingsindsatsen er, at mindske de rusmiddelrelaterede skader for borgeren, familien og det omgivende samfund. Det sker ved at hjælpe borgeren med at ophøre med sit misbrug eller hvis det ikke er realistisk, at hjælpe borgeren med at reducere sit forbrug og de skader, der følger af misbruget. Denne kvalitetsstandard er opbygget efter anvisningerne i Bekendtgørelse nr. 1477 af 17.12 2019 om afdækning, gavekort og kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service. Det betyder,

at kvalitetsstandarden – både for stofmisbrugsbehandling og alkoholbehandling følger den systematik og indeholder de emner, som bekendtgørelsen anviser.

## **Kontaktoplysninger - Rusmiddelcenter Aabenraa**

### Adresse

Reberbanen 3  
6200 Aabenraa  
Telefon: 73 76 82 16  
Mail: rusmiddelcenter@aabenraa.dk

### Hjemmeside

[www.rusmiddelcenteraabenraa.dk](http://www.rusmiddelcenteraabenraa.dk)

### Telefon og Åbningstider

Mandag 8.30 - 16.00  
Tirsdag 8.30 - 15.30  
Onsdag 8.30 - 15.30  
Torsdag 8.30 - 17.00  
Fredag 8.30 - 13.00

### Åben rådgivning:

Iflg. aftale – telefonisk eller via mail

### **Lovgrundlag**

Serviceoven §§ 101, 101 a:	LBK
Sundhedsloven § 141:	LBK

## **Opgaver som udføres på behandlingsområdet**

Rusmiddelcenter Aabenraa tilbyder individuel og gruppebehandling. Som udgangspunkt er alt behandling i Rusmiddelcenteret frivilligt og behandlingsplaner laves i samarbejde med den enkelte borger.

Rusmiddelcenteret tilbyder behandling i 2 spor:

1. Den sundhedsfaglige/medicinske
2. Socialfaglige/terapeutiske

Den sundhedsfaglige behandling er enten at støtte op om borgernes ønske om stoffrihed/ædruelighed eller skadesreducerende funktion, f. eks. at tilbyde medicinsk behandling.

Den socialfaglige/terapeutiske behandling tager udgangspunktet i kognitiv terapi (efter MOVE-metode) og psykoeducation, som både kan foregå individuelt eller i gruppe og som ved behov kan suppleres af anden terapi.

Medicinsk behandling omfatter også medicinudlevering, som sker i Rusmiddelcenteret eller i kommunens sygeplejeklinikker, hvis borger er tilknyttet der.

Rusmiddelcentret tilbyder desuden støtte, vejledning og rådgivning til pårørende til borgere, der har et problem med rusmidler.

De specifikke opgaver uddybes i pkt. 4 i kvalitetsstandarden.

## **Målgrupper**

### Stofbehandling

Målgruppen er voksne fra 18 år og opefter i Aabenraa Kommune, som ønsker hjælp til behandling af et stofforbrug samt pårørende til disse borgere.

Unge under 18 år kan henvises til behandling i Rusmiddelcenter Aabenraa. Visitationen sker via Børn og Skole forvaltningen (Hus for Unge) i de tilfælde, hvor forvaltningen ikke har egne relevante tilbud eller deltager i projekter.

Hus for unge er et forebyggende og ambulante tilbud for unge i alderen 14-23 år.

Alle, der oplever problemer på grund af stoffer kan modtage rådgivning og vejledning anonymt.

### Alkoholbehandling

Rusmiddelcentret tilbyder behandling, råd og vejledning til borgere, fra 15 år og opefter, der ønsker at ophøre, reducere eller stabilisere et forbrug af alkohol.

Alkoholbehandling er gratis og behandling og rådgivning skal ydes anonymt, hvis brugeren ønsker det.

Alle der har behov for rådgivning, støtte og vejledning i relation til alkoholforbrug dvs. borgere og pårørende kan henvende sig med henblik på rådgivning og vejledning samt udredning af alkoholforbrug.

Visitation kan ske til ambulans behandling eller døgnbehandling.

Der udarbejdes behandlingsplan for forløbet, ligesom der er opfølgende samtaler og opfølgning på behandlingsplan og efterforløb/efterværn, som tilbud i behandlingen.

## **Formål, værdier og normer**

Sundhedspolitikens vision er, at "Aabenraa Kommune vil være et sundt og aktivt fællesskab for alle". Sundhed og trivsel skal fremmes, herunder at nedsætte forbruget af rusmidler, forhindre misbrug, sikre kvalificeret- og helhedsorienteret behandling og støtte borgere med misbrugsproblemer. Rusmiddelpolitikens vision er at borgere i Aabenraa Kommune har sunde alkoholvaner og et liv uden misbrug af andre rusmidler.

Der er ikke nogen enkel forklaring på, hvorfor nogle mennesker udvikler et problematisk forbrug af rusmidler. Men forskning viser, at deres situation typisk er kendetegnet ved:

- Belastet opvækst, præget af brud, svigt, stress, overgreb med videre
- Opvækst i hjem med højt forbrug af rusmidler
- Mistrivsel og psykiske problematikker
- Problemer i skolen, fagligt og/eller socialt
- Venner/netværk med højt forbrug af rusmidler

Derudover ses ældre mennesker med et for stort forbrug, som følge af identitetskrise efter endt arbejdsliv.

Det overordnede mål er at begrænse eller fjerne de psykiske, fysiske og sociale barrierer, der forhindrer borgeren i at nå det primære – ønsket om stoffrihed eller reduktion af rusmiddelbrug.

Målene kan være individuelt forskellige, fra borger til borger, men rusmiddelbehandlingen bør altid tage stilling til det overordnede mål om at reducere eller stoppe et forbrug af rusmidler.

Årsager til et merforbrug/misbrug er vigtige informationer i forhold til det forebyggende arbejde.

De specifikke mål sættes i samarbejde med borgeren og ud fra borgerens ønske, kan det også ske i samarbejde med dennes pårørende.

Et effektmål for henholdsvis stof- og alkoholbehandling er, at borgeren har opnået og fastholdt sine individuelle fastsatte mål ved afslutning af behandling.

De bærende principper for indsatsen:

- At understøtte kvalitet i mødet med borgeren således, at det skaber værdi og samtidig effekt for borgeren.
- At der arbejdes med afsæt i borgerens oplevelse og helhedssituation og derfor med såvel en helhedsorienteret som systematisk tilgang til borgeren.
- At samarbejde med borgeren samt borgerens netværk og omgivelser om at skabe rammer og tilbud, der understøtter borgerens sundhed og livskvalitet og muligheder for at leve et godt, aktivt og meningsfuldt liv samt
- At fremme fællesskaber og meningsfulde aktiviteter, hvor borgere hjælper borgere og skaber værdi sammen
- At Rusmiddelcenter Aabenraa indgår i forebyggelses- og forskningsinitiativer i samarbejde med andre aktører

## **Organisering af behandlingstilbuddene**

Rusmiddelcenter Aabenraa er organisatorisk placeret i Social & Sundhed, Aabenraa kommune med sundhedschefen, som afdelingschef, centerleder for CSR (Center for socialpsykiatri og rusmidler) som områdeleder og en driftsleder i Rusmiddelcenteret.

I kommunerne ses i tiltagende grad, at stof- og alkoholbehandling lægges sammen og at rusmiddelbehandlerne behandler både alkoholafhængighed og stofafhængighed. Det sker også i Rusmiddelcenter Aabenraa.

Rusmiddelcenteret har en tværfagligt sammensat medarbejderstab, som sikrer, at de nødvendige faglige kompetencer og den nødvendige faglige ekspertise er til stede.

## **Beskrivelse af behandlingstilbud**

Behandling indeholder som udgangspunkt en indledende individuel samtale, 8 gruppesessioner, og en afsluttende individuel samtale. Samtaler og gruppesessioner kan foregå både personligt, telefonisk og virtuelt. Behandlingen er gratis, og du skal ikke oplyse navn og cpr-nr.

Typer behandlingstilbud:

- Rusmiddelcenter Aabenraa tilbyder individuel og gruppebehandling og en række forskellige former for familiebehandling, bl.a. familiesamtaler, par- og

pårørendesamtaler og børnesamtaler. Disse tilbud beskrives på Rusmiddelcenterets hjemmeside.

- Borgere, der er i behandling i Rusmiddelcenteret tilbydes en behandler.
- MOVE – er en metode, der bygger på et struktureret samtaleforløb, som består af en screeningsamtale, 12 ugentlige behandlingssamtaler og en opfølgende behandling over seks måneder.

Aabenraa Kommune arbejder evidensbaseret, bl.a. ud fra MOVE, hvilket vil sige, at det bygger på aktuel viden understøttet af forskning på området. MOVE er en evidensbaseret og effektiv helhedsorienteret behandlingsmetode i. MOVE anbefales af Socialstyrelsen, idet den har medført positive resultater.

MOVE tilbydes som behandling til alle borgere, der behandles i Rusmiddelcenter Aabenraa.

- Kognitiv terapi – det som angår viden eller det erkendelsesmæssige. Det vil sige, at der fokuseres på, hvad personen med et merforbrug/misbrug tænker om sig selv og sine vanskeligheder. Kognitiv terapi er en del af behandlingen
- Motiverende samtale (MI) - er en evidensbaseret samtaleteknik, der, ved at hjælpe en person til at blive afklaret omkring sine værdier og livsstil, søger at skabe indre motivation til forandring af en konkret adfærd eller livsstil. Den Motiverende Samtale arbejder bevidst på at inddrage personen i samtalen og gøre personen til en ansvarlig og aktiv medspiller for derigennem, at skabe indre motivation til forandringer.
- Lægelig ordineret behandling i relation til misbrug – afrusning, abstinenser mv. Denne behandling kan ikke stå alene, men supplerer den øvrige behandling.

Der er forskrifter for og vejledning til læger i rusmiddelcentre i relation til diagnosegrundlag og behandling af borgere i substitutionsbehandling (medicin man indtager, så man undgår abstinenssymptomer).

### Stof og alkoholbehandling

- Stof- og alkohol misbrugsbehandling er gratis for alle. Borgere eller pårørende kan frit ringe, skrive eller henvende sig personligt i Rusmiddelcentret, hvor medarbejderne i samarbejde med borgeren finder frem til det behandlingstilbud, som passer til den enkelte
- Der gives vejledning og behandling i Rusmiddelcenter Aabenraa, hvis man på den ene eller anden måde oplever problemer på grund af eget eller pårørendes forbrug af stoffer og/eller alkohol. Det kan også være venners/kollegers alkohol- eller stofforbrug f.eks. i uddannelsen eller på arbejdspladsen.
- Man behøver ingen henvisning ved henvendelse til Rusmiddelcenteret



- Hvis man, efter første henvendelse til Rusmiddelcenter Aabenraa, fortsat har et ønske om at arbejde videre hen imod en forandring i sit forbrug/misbrug, bliver man visiteret til en behandler, der som udgangspunkt er den gennemgående behandler i hele forløbet.

## **Visitation**

Der er løbende visitation til behandlingsforløb gennem henvendelse til Rusmiddelcenter Aabenraa.

En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det, der er visiteret til. Retten til at vælge kan begrænses, hvis hensynet til personen taler derfor.

### Ambulant stofmisbrugsbehandling efter Servicelovens § 101

Stk. 4: Tilbud skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Døgntilbud til stofmisbrug efter Servicelovens § 107 om ophold i boformer - Stk. 2: Uddyber i f.t. tilbud om midlertidige ophold.

### Behandling for alkoholmisbrug efter Sundhedslovens § 141

Stk. 2: Alkoholbehandling skal iværksættes senest 14 dage efter, at alkoholmisbrugeren har henvendt sig til kommunen med ønske om at komme i behandling.

Stk. 7: Behandling og rådgivning til alkoholmisbrugere skal ydes anonymt, hvis alkoholmisbrugeren ønsker det.

Behandlerne i Rusmiddelcenter Aabenraa har skærpet underretningspligt jfr. Lov om social service § 153 – **se uddybning i bilag 1**

## **Behandlingsgaranti**

Der er behandlingsgaranti for behandling af stof- og alkoholmisbrug.

### Stofbehandling

Sundhedsstyrelsens vejledning om lægelig behandling – substitutionsbehandling - for misbrug af heroin og andre opioider, beskriver behandlingen grundigt. Den omfatter ikke misbrug af lægeordineret medicin eller misbrug af f.eks. hash, kokain eller amfetamin.

Lægesamtaler og lægelig stofmisbrugsbehandling sker ud fra § 142 i Sundhedsloven, stk. 1-8.

Vederlagsfri lægesamtale sker senest inden iværksættelse af stofmisbrugsbehandling.

Senest 14 dage efter at personen, som ønsker at komme i stofmisbrugsbehandling, har henvendt sig til kommunen med ønske om at komme i lægelig behandling med afhængighedsskabende lægemidler skal behandling iværksættes, hvis lægen vurderer det.

Fristen på de 14 dage kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet på en anden offentlig/privat institution end den, bopælskommunen har visiteret til.

En institution kan afvise at modtage og behandle personen, som har valgt institutionen. En offentlig institution kan kun afvise at modtage en person, som har valgt institutionen, hvis det er begrundet i kapacitetsmæssige hensyn.

### Alkoholbehandling

Sundhedsstyrelsen har anbefalinger og vejledning i relation til lægelig/medicinsk behandling af alkoholabstinenser.

Abstinenser opstår, når kroppen reagerer på ophør af alkoholindtagelse med symptomer som ved en influenza – let eller svær. Ved svære symptomer som uopmærksomhedsforstyrrelser og rystelser – delirium tremens – kan abstinenserne afhjælpes medicinsk.

Hvis der vurderes behov for at starte medicinsk behandling for at afhjælpe abstinenser eller andre fysisk/psykiske følgevirkninger efter længere tids indtag af alkohol, gøres dette i samråd med rusmiddelcentres læge eller borgers egen læge.

Lægen fastsætter præparat og dosis i samarbejde med rusmiddelcenterets alkoholbehandlere.

I rusmiddelcenteret udarbejdes ligeledes udtrapningsplan efter skema på det af lægen ordinerede lægemiddel.

Under den medicinske behandling skal borger møde op dagligt i for at sikre den fortsatte korrekte dosis samt for at sikre at der ikke tilstøder yderligere komplikationer under afrusningen.

Daglig udlevering af medicin sker frem til der er opnået stabilitet, hvorefter der kan gives medicin med hjem til selvadministration - hvis dette vurderes hensigtsmæssigt.

### NADA behandling

NADA-behandling er en øreakupunktur-metode til at styrke og afbalancere krop og psyke. NADA tilfører ikke noget til kroppen, men hjælper kroppen til selv at reetablere sig og skabe balance i f.t. ubalance i kroppen – forårsaget af f.eks. alkohol.

Behandlingen består af 5 nåle, der sættes i hvert øre. Nålene er meget tynde, de er sterile og kasseres efter brug. Nålene skal helst sidde i ørene i 45 minutter. Der samtales ikke under behandlingen. En NADA behandling betyder, at man kommer 2 gange om ugen i 6 – 8 uger. – forårsaget af f.eks. alkohol.

Behandlingen består af 5 nåle, der sættes i hvert øre. Nålene er meget tynde, de er sterile og kasseres efter brug. Nålene skal helst sidde i ørene i 45 minutter. Der samtales ikke under behandlingen. En NADA behandling betyder, at man kommer 2 gange om ugen i 6 – 8 uger.

Medicinsk abstinensbehandling kan man med fordel kombineres med NADA.

## **Mulighed for frit valg**

### Stofbehandling

En borger, der er kommunalt visiteret til stofmisbrugsbehandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til.

Visitationsudvalget visiterer kun til tilbud, som er optaget på Tilbudsportalen og som er godkendt af tilsynsførende myndighed.

Retten til at vælge kan begrænses, hvis hensynet til den enkelte taler for dette.

Ønsker borgeren at benytte sig af frit at vælge et andet behandlingssted, kan behandlingsgarantiens frist på 14 dage fraviges

### Alkoholbehandling

Borger kan frit vælge mellem sin hjemkommunes tilbud eller andre kommunale, regionale eller private tilbud, der har indgået en aftale med Aabenraa Kommune og er godkendt af socialtilsynet.

## Udarbejdelse af og opfølgning på individuel behandlingsplan

Rusmiddelbehandleren og borgeren skal ved starten af behandlingsforløbet udarbejde en behandlingsplan for at sikre, at der er sammenhæng mellem borgerens udfordringer og den behandling, som vedkommende bliver tilbudt. Behandlingsplanen gør det tydeligt, hvilke udfordringer og behov behandleren og borgeren skal fokusere på og arbejde med. Der skelnes ikke mellem stofmisbrugsbehandlings-plan og alkoholmisbrugsbehandlingsplan, hvad angår fremgangsmåde

I de nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling er det formuleret således, at behandlingsplanen skal sikre:

- Et målrettet, effektivt, koordineret og helhedsorienteret misbrugsbehandlingsforløb
- At pårørende og relevante samarbejdsparter uden for institutionen inddrages i det omfang borgeren ønsker og tillader det
- At behandlingsplanen er udformet, så den giver borgeren overblik over udredning, behandling og indsatser. I Rusmiddelcenter Aabenraa udarbejdes udredning særskilt.
- At behandlingen modsvarer borgerens behandlingsbehov og ønsker

De formulerede mål i behandlingsplanen skal ikke betragtes som statiske, men kan ændre sig under behandlingsforløbet afhængig af borger og omstændigheder.

De Nationale Retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling følges i Rusmiddelcenter Aabenraa. De nationale retningslinjer har til formål at give et fælles grundlag for kvalitetsudvikling og -sikring af social stofmisbrugsbehandling og bruges som grundlag for at skabe en behandlingspraksis, der bygger på aktuel lovgivning, nyeste forskning og gode erfaringer fra praksis.

Retningslinjerne understøtter, at behandlingen er systematisk, helhedsorienteret og centreret om mål, der formuleres i et samarbejde mellem borger og behandler.

Som et fælles udgangspunkt for social stofmisbrugsbehandling skal retningslinjerne være med til at sikre borgere en systematisk og ensartet behandling og herigennem øge opmærksomheden på borgerens retssikkerhed. De giver anvisninger for kerneydelser i social stofmisbrugsbehandling.

## **Målsætninger for udarbejdelse, koordinering og opfølgning på behandlingsplaner**

Formålet med behandlingsplanen er at understøtte en systematisk, målrettet og sammenhængende tilrettelæggelse af behandlingsforløbet samt at styrke borgerens motivation for og ejerskab til behandlingsforløbet.

Behandlingsplanen udformes på baggrund af en helhedsorienteret afdækning og beskriver bl.a. sammenhængen mellem den behandling, der iværksættes, og de udfordringer, problemer og behov, der er afdækket. Der skal sikres tæt sammenhæng mellem den sociale og den sundhedsfaglige indsats i behandlingen og at der er både medicinsk og en social misbrugsbehandling, når der er behov for det.

Behandlingsplanen er et aktivt redskab, der løbende justeres, så den modsvarer borgerens aktuelle behov og målsætninger. Hvis borgeren har andre planer, koordineres behandlingsplanen om muligt dermed, så der sikres en sammenhæng mellem de forskellige indsatser, borgeren modtager.

## **Brugerinddragelse**

Behandlingsplanen udarbejdes sammen med borger ligesom borger inddrages i hele forløbet. Borgerens netværk inddrages også – hvis borger ønsker det. Indsatsen skal ske med afsæt i borgerens ønsker, behov og ressourcer. Borgerinddragelse udgør et væsentligt element i forhold til borgerens proces med at komme sig og blive rehabiliteret. Netværk - i det omfang det eksisterer - er en vigtig ressource, og netværket vil i langt de fleste tilfælde være værdifulde samarbejdspartnere i borgerens behandling og forløb. Netværket kan være en væsentlig faktor i forhold til den enkeltes muligheder for at komme sig helt eller delvist og for at fungere i et godt hverdagsliv.

## **Regler for betaling for kost og logi**

Der er vederlagsfri ambulant behandling af såvel stoffer som alkohol.

Vedrørende døgnbehandling (stofbehandling) fastsættes der egenbetaling for kost og logi ud fra en individuel vurdering i forhold til borgerens økonomi.

Alkohol døgnbehandling er udgiftsfrit for borgeren.

## Information om sagsbehandling og klageadgang

Der kan klages over den behandling, man modtager, såvel som der er mulighed for at klage over afslag på behandling. Det er kun den, som behandlingen vedrører, der kan klage.

### Klagefrister

Klager over sociale afgørelser, eller manglende opfyldelse af behandlingsgarantien skal altid indgives senest 4 uger efter, at afgørelsen blev truffet eller garantien misligholdt.

En klage kan fremsættes skriftligt som mundtligt over for Rusmiddelcenteret i Aabenraa Kommune. Klager over sundhedsfaglig behandling skal være indsendt inden 2 år efter det tidspunkt, hvor klager var eller skulle være bekendt med det forhold, der klages over. Dog skal klagen være indsendt senest 5 år efter den dag, hvor klageforholdet har fundet sted.

Klager over den socialfaglige behandling for stofmisbrug: En klage over en afgørelse om den socialfaglige behandling, f.eks. sagsbehandlingstider og behandlingstilbuddets indhold eller afslag på ønsket tilbud, skal altid afleveres til Rusmiddelcenter Åbenrå. Det kan ske skriftligt eller mundtligt. Klagen skal sendes til: Rusmiddelcenter Aabenraa. E-mail: [rusmiddelcenter@aabenraa.dk](mailto:rusmiddelcenter@aabenraa.dk)

Når klagen er modtaget i Rusmiddelcenteret, vil afgørelsen blive vurderet igen. Hvis Aabenraa Kommune giver klager helt eller delvist medhold i klagen, vil vedkommende få besked indenfor 4 uger. Hvis Aabenraa Kommune fastholder afgørelsen, vil klagen og sagens akter blive sendt til Ankestyrelsen indenfor 4 uger.

Hvis der klages over den sundhedsfaglige behandling for stofmisbrug:

En klage over afgørelse om den sundhedsfaglige behandling udført af sundhedsvæsenet, f.eks. sygeplejersker, psykologer og læger, skal afleveres til Patientombuddet. Flere informationer om klageadgang og rettigheder fås gennem Patientombuddets hjemmeside: [www.patientombuddet.dk](http://www.patientombuddet.dk) Her findes også et elektronisk klageskema, som kan udfyldes. Klagen skal gerne indsendes digitalt, men kan også sendes til Patientombuddets fysiske adresse:

Patientombuddet Finsensvej 15 2000 Frederiksberg Tlf.: 72 28 66 00 (Telefontid dagligt 10-14). Der kan **ikke** klages til patientombuddet over kommunens beslutning om behandling for alkoholmisbrug.

Der kan heller ikke klages over beslutningen til andre myndigheder.

Rusmiddelcenter Aabenraa er underlagt såvel social tilsyn som tilsyn fra Styrelsen for patientsikkerhed – **se bilag 1 for uddybning**

## **Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling**

Rusmiddelcenterets medarbejdere har en pædagogisk, sundhedsfaglig eller socialfaglig mellemlang videregående uddannelse, terapeutuddannelse eller anden relevant uddannelse.

Derudover har medarbejderne relevante efteruddannelser inden for misbrugs- og behandlingsområdet.

## **Monitorering af indsats**

Effektevaluering – udfyldes ved afslutning af den primære behandling, inden borger overgår til opfølgende behandling.

Data indberettes til NAB – Det Nationale Alkoholbehandlingsregister – som Sundhedsdatastyrelsen administrerer. NAB indeholder informationer om personer, der er eller har været indskrevet i alkoholbehandling.

SMDB – Stofmisbrugsdatabasen – var tidligere hjemmehørende under Socialstyrelsen, men er overgået til Danmarks Statistik. Databanken tilbyder generelle tal og statistikker baseret på indberetninger til stofmisbrugsdatabasen. Personlige oplysninger er fjernet fra data.

Begge former for indberetninger er lovgivningsmæssigt bestemt.

## **Kommunens retningslinjer for anvendelse af gavekort**

Iflg. Lov om social service (Serviceloven) § 101 stk. 9 og 11 kan gavekort anvendes som en del af behandlingen:

Stk. 9. I forbindelse med tilbud om behandling efter stk. 1 og under behandlingsforløbet kan kommunalbestyrelsen anvende gavekort med henblik på at fastholde personen i behandling. Med et gavekort forstås et elektronisk eller fysisk tilgodebevis på et bestemt beløb til at kunne købe varer i en forretning.

Stk. 11. Gavekort, jf. stk. 9, kan modtages, uden at værdien heraf fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.

Aabenraa Kommunes Rusmiddelcenter anvender gavekort i behandlingen.

Det er en fast del af MOVE-behandlingen og erfares som en motivation i behandlingen.

# Bilag 1

## SKÆRPET UNDERRETNING

### Særligt fokus på gravide og borgere med hjemmeboende børn under 18 år

Rusmiddelcenteret har, som tidligere nævnt skærpet underretningspligt.

Det medfører skærpet opmærksomhed på gravide eller borgere, har hjemmeboende børn under 18 år.

Behandlerne er forpligtede til at reagere, hvis de får kendskab til, at en borger med et for stort rusmiddelforbrug er gravid eller har hjemmeboende børn, og der i den forbindelse er grund til bekymring. For at sikre både barnets/børnenes og modernes trivsel ydes der i disse situationer en særlig, koordineret indsats.

Jfr. servicelovens § 153 har Rusmiddelcenter Aabenraa pligt til at underrette kommunen ved kendskab til, at et barn under 18 år mistrives eller har behov for særlig støtte.

## TILSYN

Rusmiddelcenter Aabenraa er underlagt tilsyn med henblik på at sikre kvalitet i indsatsen i relation til borgerne.

### Social tilsyn

Iflg. LBK nr. 1109 af 01/07/2022 - Bekendtgørelse af lov om socialtilsyn – finder disse tilsyn sted med følgende formålet:

At bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service og kapitel 40 i sundhedsloven.

Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

§ 2. Inden for hver region har kommunalbestyrelsen i en af kommunerne ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, og for at godkende og føre tilsyn med de foreninger og private virksomheder, som er nævnt i § 18 a. Kommunalbestyrelserne, som varetager denne funktion, benævnes i denne lov socialtilsyn.

I Region Syddanmark varetager Faaborg-Midtfyn Kommune det sociale tilsyn.

§ 7 i LBK nr 1109 uddyber indholdet i det driftsorienterede tilsyn

### Styrelsen for patientsikkerhed

Siden 1. januar 2017 har Styrelsen for Patientsikkerhed haft til opgave at føre tilsyn med alle typer af behandlingssteder i sundhedsvæsenet, herunder også misbrugscentre. Tilsynet skal bidrage til at sikre patientsikkerheden og patienternes rettigheder. Derudover skal tilsynet understøtte læring på behandlingsstederne. Alle behandlingssteder kan få tilsynsbesøg.

Styrelsen gennemfører tilsynsbesøg på typer af behandlingssteder på baggrund af en risikovurdering. Styrelsen for Patientsikkerhed udtrækker endvidere behandlingssteder til planlagte, varslede tilsyn på baggrund af tilfældige stikprøver for at tegne en risikoprofil af forskellige typer af behandlingssteder. Styrelsen gennemfører også tilsyn på baggrund af konkrete bekymringer for patientsikkerheden.